

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ – SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ BÖLÜMÜ DERS İZLENESİ					
Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Önkoşul Bilgisi	Hazırlanma Tarihi
PSPA303	İdare Hukuku	Zorunlu	6	-	Eylül 2026
Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Dr. Öğr. Üyesi Gencer Karabekir KARAGENÇ (gencerkarabekirkaragenc@aybu.edu.tr)				
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Salı, 12:00, Ofis No: B369				
Dersin İçeriği ve Amaçları	İdare hukuku dersinde, idarenin kuruluşu, görevleri, faaliyetleri ve bireylerle olan ilişkilerini düzenleyen temel ilke ve kurallar incelenmektedir. Ders kapsamında idare hukukunun özellikleri ve kaynakları; Türk idari teşkilatının genel yapısı; merkezden yönetim ve yerinden yönetim ilkeleri; kamu tüzel kişiliği; idarenin bütünlüğü, hiyerarşi ve idari vesayet; idari işlemin unsurları, türleri, hukuka uygunluğu ve sona ermesi; idari sözleşmeler; kamu hizmeti ve kamu hizmetlerinin görülme usulleri; kolluk faaliyetleri; kamu malları; kamu görevlileri; idarenin mali ve hukuki sorumluluğu ile idarenin denetlenmesine ilişkin temel esaslar ele alınmaktadır. Bu çerçevede öğrencilerin, idarenin kuruluş ve faaliyetlerine ilişkin hukuki rejimi kavramaları, idari faaliyetleri temel idare hukuku ilkeleri ışığında değerlendirebilmeleri ve somut hukuki uyuşmazlıklarda ilgili kavram ve kuralları uygulayabilmeleri amaçlanmaktadır. Bu dersin amacı, öğrencilerin idare hukukunun temel kavram, ilke ve kurumlarını kavramalarını; Türk idari teşkilatının yapısını ve idarenin faaliyetlerine ilişkin hukuki rejimi öğrenmelerini sağlamaktır. Ders kapsamında öğrencilerin idari işlem, idari sözleşme, kamu hizmeti, kolluk, kamu malları, kamu görevlileri ve idarenin sorumluluğu gibi temel konuları hukuki bir perspektifle değerlendirebilmeleri; idarenin faaliyetlerini hukuka bağlılık ilkesi çerçevesinde analiz edebilmeleri ve somut olaylarda idare hukuku kurallarını uygulayabilme becerisi kazanmaları amaçlanmaktadır.				
Ders Kitabı / Kitapları	Akyılmaz, Bahtiyar – Sezginer, Murat – Kaya, Cemil, Türk İdare Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara.				
	Ali Dursun ULUSOY, Türk İdare Hukuku, Yetkin Yayınları				
	Atay, Ender Ethem, İdare Hukuku, Turhan Kitabevi, Ankara.				
	Gözübüyük, A. Şeref – Tan, Turgut, İdare Hukuku, Cilt I: Genel Esaslar, Turhan Kitabevi, Ankara.				
	Sancakdar, Oğuz vd., İdare Hukuku Pratik Çalışma Kitabı.				
	Yıldırım, Turan – Yasin, Melikşah – Kaman, Nur – Özdemir, H. Eyüp – Üstün, Gül – Okay Tekinsoy, Özge, İdare Hukuku, Cilt I: Genel Esaslar, İki Levha Yayıncılık, İstanbul.				
	Metin Günday, İdare Hukuku, Ankara, İmaj Yayınevi Kemal Gözler ve Gürsel Kaplan, İdare Hukuku Dersleri, Ekin Yayınevi				
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	Anlatım, soru-cevap, tartışma, örnek olay (vaka) analizi, mevzuat incelemesi, yargı kararlarının değerlendirilmesi ve problem çözme yöntemleri kullanılmaktadır.				

Dersin Öğrenim Çıktıları (DÖÇ)	Tümü 1	İdare hukukunun temel kavramlarını ve kamu yönetimi içindeki yerini açıklar.								It expla
	Tümü 2	Merkezi idare ile yerinden yönetim kuruluşlarının hukuki statüsünü analiz eder.								It analy
	Tümü 3	İdari işlem, idari eylem ve idari sözleşme kavramlarını açıklar.								It expla
	Tümü 4	Kamu görevlilerinin hukuki statüsünü, hak ve yükümlülüklerini değerlendirir.								It evalu
	Tümü 5	İdarenin sorumluluğunu ve idari yargının denetim mekanizmalarını Danıştay içtihatları ışığında analiz eder.								It analy the Co
	Tümü 6	Güncel idare hukuku sorunlarını mevzuat, içtihat veesinde değerlendirerek hukuki çözüm önerileri geliştirir.								Develo
Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktıları (PÇ)									
	P01	Siyaset bilimi, kamu yönetimi, hukuk ve kentleşme–çevre alanlarının temel kavramlarını, teorilerini ve yaklaşımlarını tanımlar ve yorumlar.								
	P02	Başlıca siyasal ideolojilerin ve din, kimlik, milliyetçilik ve etnisite gibi toplumsal farklılık olgularının düşünsel temellerini karşılaştırır; bunların siyasete ve topluma yansımalarını analiz eder.								
	P03	Türk siyasal hayatının, devlet–toplum ilişkilerinin ve Türkiye’nin idari-anayasal yapısının tarihsel gelişimini analiz eder.								
	P04	Toplamlar ve devletler arasındaki ilişkileri dünya tarihi bağlamında analiz eder; ulusal, bölgesel ve küresel düzeylerdeki güncel gelişmeleri teorik bir temelde değerlendirir.								
	P05	Ekonomi ve kamu maliyesinin temel kavram ve ilkelerini tanımlar; maliye ve ekonomi politikaları ile siyasal-idari kararlar arasındaki ilişkiyi açıklar.								
	P06	Kamu hukuku ve özel hukuk mevzuatını yorumlar; mevzuat değişikliklerini idari uygulama süreçlerine aktarır.								
	P07	Veri toplamak, verileri analiz etmek ve siyasal-idari olgulara ilişkin bilimsel çıkarımlar yapmak için nicel ve nitel araştırma yöntemlerini kullanır.								
	P08	Kentleşme ve çevre sorunlarını yerel, ulusal ve küresel ölçeklerde değerlendirir ve bu sorunlara yönelik politika önerileri geliştirir.								
	P09	Kamu, özel ve sivil toplum sektörlerindeki mesleki rolleri ve istihdam alanlarını tanı; edindiği bilgileri mesleki, bilimsel ve etik sorumluluk bilinciyle bu alanlarda uygular.								
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	İdare Hukuku dersi, öğrencilerin kamu yönetimi ve hukuk alanındaki temel kavram ve kurumları hukuki boyutlarıyla kavramalarına katkı sağlar. Ders, idarenin kuruluşu, işleyişi, faaliyetleri ve sorumluluğuna ilişkin hukuki çerçevenin öğrenilmesini sağlayarak öğrencilerin kamu gücünün kullanımı ile bireylerin hak ve özgürlükleri arasındaki ilişkiyi analiz edebilme becerilerini geliştirir. Ayrıca öğrencilerin idari işlem, kamu hizmeti, kolluk, kamu görevlileri ve idarenin sorumluluğu gibi temel alanlarda hukuki değerlendirme yapabilmelerine; mevzuatı, yargı kararlarını ve somut idari uygulamaları yorumlayabilmelerine katkıda bulunur. Bu yönüyle ders, öğrencilerin kamu yönetimi alanındaki kurumsal ve işlevsel süreçleri hukuk devleti, hukuka bağlı idare ve kamu yararı ilkeleri çerçevesinde değerlendirebilmeleri için gerekli teorik ve analitik altyapıyı destekler.									
	ÖÇ	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	
	Tüm									
	Ö1	5	1	3	1	1	5	1	1	
	Ö2	5	1	5	2	1	5	2	4	
	Ö3	5	1	4	1	1	5	2	1	
	Ö4	4	2	4	1	1	5	2	1	
	Ö5	4	2	4	2	1	5	5	1	
	Ö6	4	3	4	3	1	5	5	2	

Derste İşlenen Konular	Haftalar	Konular	Okuma Materyalleri
	1	Giriş: İdare Hukuku Ders Tanıtımı	
	2	İdare Hukukunun Özellikleri	Kemal Gözler – Gürsel Kaplan, İdare Hukuku Dersleri – idare hukukunun tanımı, özellikleri, kaynakları ve uygulama alanına ilişkin bölümler.
	3	İdari Teşkilat - Merkezden Yönetim Kuruluşları - Başkent ve Taşra Teşkilatı	Ali D. Ulusoy, Türk İdare Hukuku – idarî teşkilata hâkim olan ilkeler, merkezden yönetim, devlet tüzel kişiliği, başkent teşkilatı ve merkezî idarenin taşra teşkilatına ilişkin bölümler.
	4	İdari Teşkilat - Yerinden Yönetim Kuruluşları- Yer Bakımından Yerinden Yönetim Kuruluşları	Kemal Gözler, Mahallî İdareler Hukuku – yerinden yönetim ilkesi, mahallî idare kavramı, il özel idaresi, belediye, büyükşehir belediyesi ve köy idaresine ilişkin bölümler.
	5	İdari Teşkilat - Yerinden Yönetim Kuruluşları- Hizmet Bakımından Yerinden Yönetim Kuruluşları	Turan Yıldırım vd., İdare Hukuku – kamu kurumları ve hizmet bakımından yerinden yönetim kuruluşlarına ilişkin bölümler.
	6	İdari İşlem Teorisi - İdari İşlemlerin Sınıflandırılması - İdari İşlemin Unsurları - İdari İşlemlerin Sona Ermesi İdari Sözleşmeler	A. Şeref Gözübüyük – Turgut Tan, İdare Hukuku, Cilt I: Genel Esaslar – idarî işlemlerin hukukî rejimi, sınıflandırılması, kaldırılması, geri alınması ve sona ermesine ilişkin bölümler.
	7	Ara Tekrar - Sınav Pratiği	
	8	ARA SINAV	
	9	Kolluk - Kamu Düzeninin Unsurları - Kolluk Sınıflandırmaları	İl Han Özay, Güneşinde Yönetim – idarî kolluk, kamu düzeni, kamu gücü kullanımı ve temel hak ve özgürlüklerin idarî faaliyetler karşısındaki korunmasına ilişkin bölümler.
	10	Kamu Hizmeti - İlkeleri - Gördürülme Usulleri	Onur Karahanoğulları, Kamu Hizmeti: Kavram ve Hukuksal Rejim – kamu hizmeti kavramı, kamu hizmetinin ilkeleri ve gördürülme usullerine ilişkin bölümler.
	11	Kamu Malları - Sınıflandırma - Kamulaştırma - İdarenin Diğer Mal Edinme Yöntemleri	Halil Kalabalık, İdare Hukuku Dersleri, Cilt II – kamu malları, kamu mallarının sınıflandırılması, kamulaştırma ve idarenin diğer mal edinme yöntemlerine ilişkin bölümler.
	12	Kamu Görevlileri - İstihdam Usulleri - İstisnai Memur Kavramı	Akılmaz – Sezginer – Kaya, Türk İdare Hukuku, kamu görevlileri ve kamu personelinin istihdam biçimlerine ilişkin bölümler.
	13	Kamu Görevlileri - 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu	657 sayılı Devlet Memurları Kanunu – özellikle m. 3, 4, 48, 59 vd., 94 vd. ve 124–135.
	14	İdarenin Mali Sorumluluğu	Ender Ethem Atay – Hasan Odabaşı, Teori ve Yargı Kararları Işığında İdarenin Sorumluluğu ve Tazminat Davaları – hizmet kusuru, kusursuz sorumluluk, risk ilkesi, kamu külfetleri karşısında eşitlik ve tazminat sorumluluğuna ilişkin bölümler.
	15	Genel Tekrar ve Sınav Pratiği	

Dersin Değerlendirme Kriterleri	Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı %
	Ara Sınav	1	%30
	Kısa Sınav		%
	Ödev		%
	Devam		%
	Uygulama		%
	Proje		%
	Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%70
	Toplam		%100
Engellilik Politikası	Bu dersteeki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engel durumunuz (örneğin görme, işitme veya fiziksel engel vb.) bulunuyorsa, dersin tüm gerekliliklerini yerine getirmede fırsat eşitliğinin sağlanması amacıyla gerekli makul düzenlemelerin (uygun koşulların sağlanması vb.) yapılabilmesi için Engelsiz AYBU (https://aybu.edu.tr/engelsiz/content_list-327-yildirim-beyazit-universitesi-engelsiz-universite-birimi-yonergesi.html) ile iletişime geçmeniz önerilir. Ayrıca Siyasal Bilgiler Fakültesindeki ilgili yetkili birimle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. konulardaki ihtiyaçlarınızın karşılanabilmesi için gereksinimlerinizi mümkün olan en kısa sürede dersin öğretim elemanına bildirmanız gerekmektedir.		
Yapay Zekâ (YZ) Araçları Kullanım Politikası	Bu derste üretken yapay zekâ araçları, karar destek mekanizması olarak öğrencinin öğrenme sürecini destekleyen yardımcı araçlar olarak ve akademik dürüstlük ilkelerine uygun biçimde kullanılması mümkündür. Yapay zekâ araçlarından ders içeriklerinin anlaşılması, kavramların açıklığa kavuşturulması, araştırma sorularının geliştirilmesi ve fikir üretme süreçlerinde tali olarak yararlanılabilir. Bununla birlikte, yapay zekâ tarafından oluşturulan metinlerin doğrudan ve öğrencinin özgün katkısı olmaksızın akademik çalışma olarak sunulması kabul edilmez. Yapay zekâ desteğiyle elde edilen içeriklerin öğrenci tarafından değerlendirilmesi, doğruluğunun kontrol edilmesi, yeniden işlenmesi ve gerekli hâllerde kullanımının açıkça belirtilmesi beklenir. Yapay zekâ, öğrencinin düşünme ve üretme sürecinin yerine geçen değil, bu süreci destekleyen bir araç olarak kullanılmalıdır.		